

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 14
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: sekretariat@pcprplonsk.pl

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE W PŁOŃSKU
W TYM ZESTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
ORAZ POWIATOWEGO ZESPOŁU DO SPRAW
ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
W 2023 ROKU

Zatwierdzam

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Płońsku

Płońsk, luty 2024 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	3
1.1 Kontrole zewnętrzne i wewnętrzne.....	9
1.2 Zatrudnienie i jego struktura.....	10
1.3 Szkolenie i doskonalenie zawodowe	10
2. Kierowanie osób do domów pomocy społecznej.....	11
3. Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie płońskim na lata 2021-2023	15
3.1 Instytucjonalna piecza zastępcza	16
3.2 Rodzinna piecza zastępcza	20
3.2.1 Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej - realizacja zadań	20
3.2.2 Praca z rodzinami zastępczymi.....	23
3.2.3 Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej	32
3.3 Analiza pracy psychologa w PCPR	33
4. Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 – 2025”	37
5. Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.....	39
5.1 Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	42
5.2 Realizacja programu „Samodzielność – Aktywność -Mobilność!”.....	49
6. Działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	51
7. Podsumowanie.....	53

Wstęp

W związku z art. 4 ust 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym Centrum zobowiązane jest do niesienia pomocy w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych.

Poszczególne zadania realizowane są na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach.

Zadania te dotyczą przede wszystkim:

- 1) **działań opiekuńczych** (organizowanie pieczy zastępczej, praca z rodzinami zastępczymi na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej – w przypadkach gdzie jest to możliwe, współpraca z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, ośrodkiem adopcyjnym, ośrodkami wsparcia oraz organizowanie poradnictwa specjalistycznego, organizowanie opieki w domu pomocy społecznej, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie),
- 2) **rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych** (dofinansowanie m.in.: tworzenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych, kursów, uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, sportu, kultury, rekreacji i turystyki, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej),
- 3) **pomocy cudzoziemcom**, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji.

1. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Organizacja Centrum opiera się o Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 1334/2023 Zarządu Powiatu Płońskiego z dnia 7 czerwca 2023 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku. Określa on

zasady wewnętrznej organizacji oraz strukturę i zakres działania komórek organizacyjnych wchodzących w jego skład.

W Centrum prowadzony jest rejestr zarządzeń wewnętrznych oraz rejestr ewidencji kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Dyrektor Centrum wydał 61 zarządzeń wewnętrznych:

Lp.	Numer zarządzenia	Data podjęcia zarządzenia	W jakiej sprawie podjęto zarządzenie
1	1/2023	30 stycznia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
2	2/2023	30 stycznia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
3	3/2023	30 stycznia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
4	4/2023	30 stycznia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
5	5/2023	30 stycznia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
6	6/2023	1 lutego 2023 r.	W sprawie ustalenia regulaminu przeprowadzania służby przygotowawczej oraz organizowania egzaminu kończącego tę służbę w Powiatowym Centrum pomocy Rodzinie w Płońsku
7	7/2023	13 lutego 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
8	8/2023	13 lutego 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
9	9/2023	13 lutego 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim

10	10/2023	13 lutego 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
11	11/2023	3 marca 2023 r.	W sprawie wprowadzenia Regulaminu rekrutacji i udziału w Programie „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023
12	12/2023	29 marca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
13	13/2023	29 marca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
14	14/2023	29 marca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
15	15/2023	29 marca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
16	16/2023	31 marca 2023 r.	W sprawie skrócenia czasu pracy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku w dniu 7 kwietnia 2023 roku
17	17/2023	12 kwietnia 2023 r.	W sprawie ustalenia „Kryteriów dokonywania oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim”
18	18/2023	18 kwietnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
19	19/2023	18 kwietnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
20	20/2023	18 kwietnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim

21	21/2023	17 maja 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
22	22/2023	17 maja 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
23	23/2023	17 maja 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
24	24/2023	17 maja 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
25	25/2023	25 maja 2023 r.	W sprawie ustalenia dnia wolnego od pracy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku
26	26/2023	16 czerwca 2023 r.	Zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia „Regulaminu Wynagradzania pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku”
27	27/2023	28 czerwca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
28	28/2023	28 czerwca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
29	29/2023	28 czerwca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
30	30/2023	28 czerwca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
31	31/2023	10 lipca 2023 r.	W sprawie skrócenia czasu pracy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku na okres upałów

32	32/2023	28 lipca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
33	33/2023	29 lipca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
34	34/2023	28 lipca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
35	35/2023	31 lipca 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
36	36/2023	29 sierpnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
37	37/2023	29 sierpnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
38	38/2023	29 sierpnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
39	39/2023	27 września 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
40	40/2023	27 września 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
41	41/2023	27 września 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
42	42/2023	29 września 2023 r.	Zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia „Regulaminu Wynagradzania pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku”
43	43/2023	20 października 2023 r.	W sprawie powołania komisji powypadkowej

44	44/2023	20 października 2023 r.	W sprawie zapewnienia pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w powiecie płońskim w szczególności w ramach grup wsparcia
45	45/2023	27 października 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
46	46/2023	27 października 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
47	47/2023	27 października 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
48	48/2023	27 października 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
49	49/2023	29 listopada 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
50	50/2023	29 listopada 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
51	51/2023	29 listopada 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
52	52/2023	29 listopada 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
53	53/2023	29 listopada 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
54	54/2023	18 grudnia 2023 r.	Zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia „Regulaminu Wynagradzania pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku”

55	55/2023	28 grudnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
56	56/2023	28 grudnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
57	57/2023	28 grudnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
58	58/2023	28 grudnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
59	59/2023	28 grudnia 2023 r.	W sprawie powołania Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie płońskim
60	60/2023	29 grudnia 2023 r.	W sprawie wprowadzenia „Procedury Kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej oraz do prowadzenia rodzinnego domu dziecka”
61	61/2023	29 grudnia 2023 r.	W sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej

1.1 Kontrole zewnętrzne i wewnętrzne

W dniach 24.04.2023 r. – 23.05.2023 r. przeprowadzona była kontrola z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalenia uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu, prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe, wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych, prawidłowości i rzetelności danych przekazanych do ZUS we wniosku o świadczenie postojowe, prawidłowości i rzetelności danych przekazanych do ZUS we wniosku o zwolnienie z obowiązku opłacania składek. Kontrolą objęto okres od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. W protokole wskazano, że płatnik składek ustalał prawo do

świadczeń i dokonywał wypłat świadczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

W 2023 roku w dniach 31.07-18.09, 06.10, 10.10, 13.10 przeprowadzono czynności sprawdzające do audytu wewnętrznego pn. „Ocena zgodności przyjętego regulaminu wynagradzania jednostki z obowiązującymi przepisami oraz jego stosowania w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku”.

W dniu 05.07.2023 r. Starostwo Powiatowe w Płońsku rozpoczęło kontrolę pod kątem oceny dostosowania działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku do zaleceń wynikających z kontroli Wojewody Mazowieckiego w przedmiocie realizacji zadań samorządu powiatowego z zakresu pieczy zastępczej. Czynności sprawdzające przeprowadzono w dniach 29.06.2023 r. – 25.09.2023 r.

1.2 Zatrudnienie i jego struktura

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Centrum zatrudnione były 22 osoby, w tym: 2 osoby na ½ wymiaru czasu pracy i 1 osoba na ¾.

1.3 Szkolenie i doskonalenie zawodowe

Pracownicy służb pomocy rodzinie winni być systematycznie i na bieżąco szkoleni w zakresie nowoczesnych metod pracy. Jesteśmy otwarci na wszelkiego rodzaju szkolenia, konferencje i narady organizowane przez jednostki do tego powołane i chętnie z nich korzystamy.

Ze względu na niskie środki finansowe przyznawane nam na ten cel, korzystamy głównie ze szkoleń nieodpłatnych i szkoleń finansowanych ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W 2023 r. pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, webinarjach i konferencjach online:

- 1) seminarium dot. Promocji Rodzinnej Pieczy Zastępczej pod hasłem „Razem Jest Lepiej”,
- 2) szkoleniu dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka, pt. „Jak efektywniej pomóc dziecku”, zorganizowanym w Starostwie Powiatowym w Płońsku,
- 3) szkoleniu pt. „Granice w relacji z klientem – z pracy koordynatora pieczy zastępczej”, zorganizowanym przez Fundację E&Y w Warszawie,

- 4) konferencji pt. „Nie instytucja. Dom dla Młodzieży. Debiut w rozwiązywaniu problemu bezdomności młodzieży i młodych dorosłych”, zorganizowanej przez Fundację po DRUGIE,
- 5) spotkaniu on-line pt. „Rozwój pieczy zastępczej na Mazowszu”, zorganizowanym przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie,
- 6) konferencji pt. „Zdrowie psychiczne wyzwaniem XXI wieku”, prowadzonym przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej,
- 7) spotkaniu roboczym w WOA, w Ciechanowie, dotyczącym pieczy zastępczej, adopcji i deinstytucjonalizacji usług społecznych,
- 8) konferencja „Już jesteś?” Rodzicielstwo Zastępcze: Wyzwania i Sukcesy,
- 9) szkolenie „Kodeks postępowania administracyjnego w jednostkach organizacyjnych,
- 10) szkoleniu pt. „Przeciwdziałanie przemocy domowej na gruncie nowelizacji ustawy z 2023 roku oraz przepisów prawa karnego”, zorganizowanym w Starostwie Powiatowym w Płońsku,
- 11) podcaście „Ile dzieci w Polsce jest krzywdzonych?” Diagnoza przemocy wobec dzieci 2023”, zorganizowanym przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę,
- 12) seminarium Eksperckim „Niebezpieczne relacje w sieci – na czym polegają i jak chronić przed nimi najmłodszych”, zorganizowanym przez Platformę Edukacyjną Edupolis,
- 13) webinarium pt. „Jak zaburzenia SI wpływają na emocje dziecka, na co trzeba zwrócić uwagę oraz jak pomóc dziecku”, zorganizowanym przez portal Famiga,
- 14) webinarium pt. „Lęki dziecięce. Zapobieganie i wsparcie.” zorganizowanym przez portal Famiga,
- 15) webinarium pt. „Dziecko w emocjach. Regulacja emocji u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym”, zorganizowanym przez portal Famiga.,
- 16) pomocy społecznej. Aspekty prawne i zmiany w przepisach w oparciu o ustawę o pomocy społecznej”.

2. Kierowanie osób do domów pomocy społecznej

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Według meldunku ze stanu mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Karolinowie na dzień 31 grudnia 2023 r. przeznaczonego dla **40** osób przewlekle somatycznie chorych przebywało 42 mieszkańców. Od początku roku do końca grudnia 2023 r. zmarło 7 mieszkańców i 2 osoby zrezygnowały z dalszego pobytu w DPS. Łącznie dom pomocy społecznej opuściło 9 osób. Na podstawie decyzji umieszczających, wydanych z upoważnienia Starosty przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku w DPS w Karolinowie zostało umieszczonych **15** mieszkańców.

Powiat Płoński ma zawarte porozumienie intencyjne zawarte w dniu 28.07.2014 r. pomiędzy M. st. Warszawa w sprawie współdziałania w zakresie kierowania i umieszczania w Domu Pomocy Społecznej usytuowanym na terenie powiatu płońskiego osób mieszkających na terenie Warszawy.

Dom Pomocy Społecznej w Karolinowie miał możliwość przyjęcia ponad liczbę statutową nowych mieszkańców zachowując standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

Miesięczny koszt utrzymania w DPS w Karolinowie w 2023 r. zgodnie z zarządzeniem Starosty Płońskiego nr 3/2023 z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Karolinowie dla osób przewlekle somatycznie chorych wynosił **6 200,00 zł**.

**Liczba mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Karolinowie
– stan na dzień 31.12.2023 r.**

Miesiąc	Liczba mieszkańców w danym miesiącu	Liczba osób oczekujących
Styczeń	33	0
Luty	32	0
Marzec	32	0
Kwiecień	31	0
Maj	35	0
Czerwiec	39	0
Lipiec	40	0
Sierpień	40	0
Wrzesień	40	0
Październik	41	0

Listopad	40	0
Grudzień	42	0

Postęp w dziedzinie nauk medycznych powoduje wydłużenie długości trwania życia i wzrost liczby osób w wieku starszym. Rosnące oczekiwania lepszej jakości życia i zmieniająca się rola rodziny sprawiają, że niepełnosprawność i niezdolność do samodzielnej egzystencji stały się w Polsce istotnym problemem społecznym. Dane wskazują na zwiększenie w nadchodzących latach liczby osób niepełnosprawnych oraz w wieku starszym. Prognozowany przy tym ujemny przyrost naturalny, a także dane dotyczące długości przeciętnego trwania życia, pozwalają na określenie przypuszczalnej liczby osób wymagających długotrwałej opieki i pomocy w następstwie chorób lub urazów.

Według prognoz GUS populacja ludzi starszych w Polsce, w tym również w zamieszkałych w Powiecie Płońskim, będzie systematycznie wzrastać.

Potrzeby oraz oczekiwania społeczne w szeroko rozumianej pomocy społecznej spowodowały konieczność wyznaczenia nowych kierunków działania w zakresie pomocy osobom przewyżającym trudne sytuacje życiowe.

W dniu 26 kwietnia 2017 roku Uchwałą Nr 588/2017 Zarząd Powiatu Płońskiego powołał Zespół ds. realizacji zadań związanych z utworzeniem Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Płońsku. Uchwałą Nr LIV/304/2018 z dnia 17.10.2018 r. Rada Powiatu Płońskiego utworzyła Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Płońsku.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje od 27 grudnia 2018 roku i jest placówką dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną. Dom jest przeznaczony dla 37 dorosłych osób. Uczestnikami domu są ludzie z różnorodną niepełnosprawnością, w stanie głębokiego inwalidztwa, na co dzień izolowani, często skazani na trud i samotną egzystencję oraz osamotnieni i wykluczeni społecznie.

Zgodnie z art. 51 ustawy o pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwanych dalej „uczestnikami”, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,

w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Głównym celem PŚDS jest poprawa funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi i upośledzonych intelektualnie z terenu powiatu płońskiego w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności poprzez zwiększenie ich i samodzielności życiowej oraz integrację społeczną. Podczas różnorodnych zajęć rozwijane są zainteresowania podopiecznych, dające możliwość wdrażania ich pomysłów w pracę domu. Uczestnicy uczeni są współdziałania w grupie, możliwości nawiązywania prawidłowych i trwałych relacji międzyludzkich. Zajęcia w poszczególnych grupach i pracowniach dostosowane są tak, aby uczestnik PŚDS miał możliwość rozwijania swoich możliwości, uczył się nowych form działania. Misją Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy jest podejmowanie szeroko pojętych działań o charakterze terapeutycznym i rehabilitacyjnym, służącym do rozwijania, stymulowania, nabywania i podtrzymywania umiejętności niezbędnych do samodzielnej egzystencji. W PŚDS zatrudniona jest wykwalifikowana kadra terapeutyczna. Prowadzone zajęcia indywidualne pozwalają na obserwację każdego uczestnika co pozwala na skonstruowanie planu postępowania wspierająco-aktywizującego. Dzięki temu możliwe jest rozwijanie się uczestników zgodnie z ich własnymi predyspozycjami.

Celem podjętych działań w Powiatowym Środowiskowym Domu Samopomocy jest integracja i aktywizacja wszystkich uczestników. Dążenie do promocji i profilaktyki zdrowia psychicznego w społeczności lokalnej. Współpraca z organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami, fundacjami, samorządem, instytucjami kulturalno-oświatowymi. W domu realizowane jest indywidualne podejście do każdego uczestnika z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb, stworzenie mu takich warunków, które dostarczą mu odpowiednią ilość wrażeń i stymulujących do działania sytuacji.

Od czerwca 2021 r. brak jest odpłatności za pobyt dzienny w środowiskowych domach samopomocy. Zgodnie z art. 51b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w zajęciach terapeutycznych w PŚDS

w Płońsku uczestniczyło 53 uczestników (18 kobiet oraz 35 mężczyzn). W okresie sprawozdawczym tutejsze Centrum wydało 15 decyzji kierujących do PŚDS w Płońsku, 44 decyzje ponownie kierujące do PŚDS w Płońsku oraz 8 decyzji uchylających pobyt w PŚDS w Płońsku.

Uchwałą Nr XXIX/180/2020 z dnia 25.11.2020 r. Rada Powiatu Płońskiego utworzyła Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy „Dobry Dom” w Płońsku. Dom działa przy ul. Młodzieżowej 23 w Płońsku, w godzinach 7.30-15.30 od poniedziałku do piątku.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy „Dobry Dom” typu D w Płońsku jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, niewymagającymi leczenia szpitalnego bądź opieki stacjonarnej. Wsparcie w nim mogą znaleźć osoby, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej.

Działalność Domu ukierunkowana jest na pomoc w przewyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywania codziennych problemów osób niepełnosprawnych. Ważnym elementem działalności jest integracja uczestników ze społecznością lokalną poprzez ich społeczną aktywizację i zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w zajęciach terapeutycznych w PŚDS „Dobry Dom” typu D w Płońsku uczestniczyło 12 uczestników (3 kobiety oraz 9 mężczyzn). W okresie sprawozdawczym tutejsze Centrum wydało 3 decyzje kierujące do PŚDS „Dobry Dom” typu D w Płońsku i 11 decyzji ponownie kierujących. Jedna osoba oczekuje w kolejce na wydanie skierowania do PŚDS „Dobry Dom” typu D w Płońsku.

3. Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie płońskim na lata 2021-2023

Starosta Płoński Zarządzeniem Nr 40/2011 z dnia 27.10.2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie płońskim. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych należy do zadań własnych powiatu. Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej pieczy zastępczej, która jest sprawowana w formie instytucjonalnej i rodzinnej.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie płońskim na lata 2021-2023 został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/198/2020 Rady Powiatu Płońskiego w dniu 30 grudnia 2020 r. Celem głównym Programu jest zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub

częściowo pozbawionym opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w powiecie płońskim. Trzyletni "Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Płońskim na lata 2021-2023" stanowi podstawę budowania efektywnego systemu rozwoju i wsparcia różnorodnych form pieczy zastępczej w powiecie płońskim. Przewiduje rozwój rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej oraz pracę z rodziną zastępczą, która ma na celu zapewnienie każdemu dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej prawo do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Realizacja Programu zakłada w kilkuletniej perspektywie ograniczenie umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.

Zapotrzebowanie na rodziny zastępcze jest duże, dlatego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku działając jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w powiecie płońskim dokłada wszelkich starań, aby pomóc dzieciom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. Rada Powiatu Płońskiego podjęła uchwałę nr LXIX/405/2023 z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie podniesienia wysokości wynagrodzenia rodziny zastępczej zawodowej, prowadzącego rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie w kwocie 5000,00 zł miesięcznie (słownie: pięć tysięcy złotych) natomiast rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie w kwocie 6200,00 zł miesięcznie (słownie: sześć tysięcy dwieście złotych). Dnia 17.07.2023r. została podpisana umowa na rodzinę zastępczą zawodową.

3.1 Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie powiatu płońskiego do dnia 30.08.2020 r. funkcjonowała placówka opiekuńczo - wychowawcza typu socjalizacyjnego – Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Płońsku, działająca od 1945 roku, przeznaczona dla 44 wychowanków.

Od dnia 01.09.2020 r. na terenie powiatu płońskiego funkcjonują trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze tj.:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań” w Płońsku przy ul. Wolności 8/10 dla 14 wychowanków, która została utworzona dnia 01.09.2020 r. na podstawie decyzji nr 154/2020 z dnia 04.09.2020 r. Wojewody Mazowieckiego;
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Razem” w Płońsku przy ul. Sienkiewicza 4C, dla 14 wychowanków, która została utworzona dnia 01.09.2020 r. na podstawie decyzji nr 154/2020 z dnia 04.09.2020 r. Wojewody Mazowieckiego;

- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Samodzielni” w Płońsku przy ul. Sienkiewicza 4C, dla 14 wychowanków, która została utworzona dnia 01.09.2020 r. na podstawie decyzji nr 155/2020 z dnia 04.09.2020 r. Wojewody Mazowieckiego.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 4/2023 Starosty Płońskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. miesięczny wydatek przeznaczony na utrzymanie dziecka w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań”, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Razem” i Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielni” w Płońsku wynosi **6 653,93 zł**.

Według meldunku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” na dzień 31.12.2023 r. w placówce przebywało **12** wychowanków:

- wychowanków w wieku do 10 lat – **7**,
- wychowanków w wieku powyżej 10 lat – **5**.

Według meldunku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Samodzielni” na dzień 31.12.2023 r. w placówce przebywało **14** wychowanków:

- wychowanków w wieku do 10 lat – **0**,
- wychowanków w wieku powyżej 10 lat – **14**.

Według meldunku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Razem” na dzień 31.12.2023 r. w placówce przebywało **14** wychowanków:

- wychowanków w wieku do 10 lat – **2**,
- wychowanków w wieku powyżej 10 lat – **12**.

Tutejsze Centrum realizując postanowienia Sądu Rejonowego w Płońsku, do 31.12.2023 r. wydało łącznie **17** skierowań dla dzieci z terenu powiatu płońskiego. Do płońskich placówek zostało przyjętych **8** dzieci z powiatu płońskiego, z podziałem na poszczególne gminy:

- 2 dzieci z terenu Miasta Płońsk,
- 2 dzieci z terenu Miasta Raciąż,
- 4 dzieci z terenu Gmina Raciąż.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości - 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a w kolejnych latach - 30% i 50%.

Od stycznia do końca grudnia 2023 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywały dzieci z następujących gmin powiatu płońskiego:

- Gmina Płońsk - 7 dzieci (w tym 2 dzieci opuściło POW),

- Miasto Płońsk - 13 dzieci (w tym 1 dziecko w ZOL Kraszewo Czubaki i 4 dzieci opuściło POW),
- Gmina Naruszewo - 1 dziecko,
- Gmina Baboszewo - 2 dzieci (w tym 2 dzieci opuściło POW),
- Gmina Dzierżążnia – 5 dzieci,
- Gmina Raciąż – 6 dzieci,
- Miasto Raciąż – 11 dzieci (w tym 3 dzieci w Domu Rodzinnym „Jedno Serce” w Bohukałach – powiat bialski oraz 1 dziecko opuściło POW),
- Gmina Załuski - 1 dziecko (w tym 1 dziecko w Dom Dziecka w Falbogach).

Ogółem 46 dzieci.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu płońskiego przebywało ogółem 9 dzieci z innych powiatów (w tym 1 dziecko opuściło POW z Powiatu Skarżyskiego i 1 dziecko opuściło POW z Miasta Płock). Powiaty te, na podstawie zawartych porozumień, ponoszą koszty utrzymania wychowanków.

Liczba wychowanków przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu płońskiego z innych powiatów (stan na 31.12.2023 r.)

Powiat	Liczba wychowanków
Powiat Iławski	1
Powiat Skarżysko Kamienna	2 (w tym 1 dziecko opuściło POW)
Miasto Warszawa	1
Miasto Płock	2 (w tym 1 dziecko opuściło POW)
Powiat Sierpecki	3
Razem	9

Liczba wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu płońskiego

(stan na dzień 31.12.2023 r.)

Miesiąc	Liczba wychowanków						Ogółem		
	Dzieci do 10 roku życia			Dzieci powyżej 10 roku życia					
	Samodzielni	Razem	Przystań	Samodzielni	Razem	Przystań	Samodzielni	Razem	Przystań
Styczeń	0	3	3	14	11	11	14	14	14
Luty	0	3	6	15	11	7	15	14	13
Marzec	0	1	6	14	12	8	14	13	14
Kwiecień	0	1	6	14	12	6	14	13	12
Maj	0	1	6	14	13	6	14	14	12
Czerwiec	0	1	6	15	11	6	15	12	12
Lipiec	0	1	6	14	11	6	14	12	12
Sierpień	0	2	6	14	11	6	14	13	12
Wrzesień	0	2	6	14	12	4	14	14	10
Październik	0	2	6	14	12	4	14	14	10
Listopad	0	2	7	14	12	5	14	14	12
Grudzień	0	2	7	14	12	5	14	14	12

Na terenie powiatu płońskiego funkcjonuje Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Kraszewie Czubaki, w którym na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Płońsku w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. przebywało **1** dziecko. Odpłatność za wyżywienie i zakwaterowanie ponosił Powiat Płoński i Miasto Płońsk.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, świadczeniobiorca przebywający w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, który udziela świadczeń całodobowych, ponosi koszty wyżywienia i zakwaterowania. Miesięczną opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej 250 % najniższej emerytury, z tym że opłata nie może być wyższa niż kwota odpowiadająca 70 % miesięcznego dochodu świadczeniobiorcy w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. Miesięczną opłatę za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka do ukończenia 18. roku życia, a jeżeli kształci się dalej - do ukończenia 26. roku życia, przebywającego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno - opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, który udziela świadczeń całodobowych, ustala się w wysokości odpowiadającej 200 % najniższej emerytury, z tym

że opłata nie może być wyższa niż kwota odpowiadająca 70 % miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

W przypadku dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej przez sąd opłata ta wynosi nie mniej niż 200% najniższej emerytury. Opłatę, o której mowa w ust. 2 zdanie drugie, w przypadku dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej przez sąd, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce urodzenia dziecka. Jeżeli nie można ustalić powiatu właściwego ze względu na miejsce urodzenia dziecka, właściwy do ponoszenia opłaty jest powiat miejsca siedziby sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

3.2 Rodzinna piecza zastępcza

3.2.1 Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej - realizacja zadań

W 2023 r. wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu płońskiego, w których przebywają wychowankowie poniżej 18 roku życia, objęte były opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyznacza dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- 2) przygotowanie, we współpracy z odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku,
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,

- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej może mieć pod opieką nie więcej niż 15 rodzin zastępczych.

Koordynatorzy realizując swoje zadania możliwie jak najczęściej odwiedzają rodziny zastępcze. Sporządzają opinie dotyczące aktualnej sytuacji dziecka oraz dokonują konsultacji z rodzinami zastępczymi w sprawie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Każde dziecko w rodzinie zastępczej objętej wsparciem koordynatora ma sporządzony Plan Pomocy Dziecku, który zawiera m.in.: informacje o rodzicach biologicznych dziecka, ich kontaktach z dzieckiem, sytuacji zdrowotnej i szkolnej dziecka, ewentualnych problemach opiekuńczo - wychowawczych, zainteresowaniach dziecka, możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej w przypadku uregulowanej sytuacji prawnej dziecka, czy też przygotowania wychowanka do usamodzielnienia.

W 2023 r. odbyło się **47** posiedzeń Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim.

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Płońskiego, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, rodzice zastępczy, właściwi kierownicy miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodzin, oraz przedstawiciel Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział w Ciechanowie, byli pisemnie informowani o terminie przeprowadzenia posiedzenia Zespołu. Z każdego posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej był sporządzany protokół na potrzeby Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej, niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy. Zadaniem Zespołu była ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 r. dokonano **223** ocen sytuacji dzieci dla **123** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Ocenie podlegały tylko dzieci do 18 roku życia. Osoby pełnoletnie, które się nie usamodzielniały i nadal przebywają w rodzinach zastępczych nie podlegają ocenie.

Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządzał pisemną opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, a następnie

przekazywał ją do sądu oraz ośrodka adopcyjnego odpowiedzialnego za kwalifikację dziecka do przysposobienia krajowego.

W minionym roku sprawozdawczym przekazano do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział w Ciechanowie informację o 4 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Ze względu na więzi emocjonalne i rodzinne łączące dzieci z rodzicami zastępczymi Zespół stwierdził, że poszukiwanie rodzin adopcyjnych dla 4 dzieci jest bezzasadne. Decyzja Zespołu została podtrzymana przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny Oddział w Ciechanowie i dzieci nie zostały zakwalifikowane do przysposobienia.

Stosownie do art. 132, 133 i 134 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywał oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności m.in.:

- traktując dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej,
- zapewniając dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- zapewniając kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych,
- zapewniając rozwój uzdolnień i zainteresowań,
- zaspokajając jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne,
- zapewniając ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka,
- umożliwiając kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej,
- współpracując z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Oceny rodziny zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywał w konsultacji z rodziną zastępczą, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, jak również z asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka. Pierwszej oceny dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Drugiej oceny dokonuje się po upływie roku od dokonania pierwszej oceny. Trzeciej oceny dokonuje się po upływie trzech lat od dokonania drugiej oceny. Kolejnych ocen dokonuje się nie rzadziej niż co 3 lata. Od oceny rodzina zastępcza może złożyć zastrzeżenia do Starosty w terminie

14 dni, od dnia jej otrzymania. W 2023 r. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Płońskim dokonał 29 ocen rodzin zastępczych. Wszystkie oceny były pozytywne.

Oceny rodzin zastępczych dokonane w 2023 r.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba dokonanych ocen	I ocena	II ocena	III ocena	IV ocena	V ocena
spokrewnione	18	8	4	2	1	3
niezawodowe	7	2	4	-	1	-
zawodowe	3	-	1	1	-	-
rodzinny dom dziecka	1	1	-	-	-	-
RAZEM	29	11	9	3	2	3

Ocena 1 rodziny zastępczej zawodowej została dokonana zgodnie z art. 134. ust. 4 – „W przypadku rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka w celu ustalenia zasadności przedłużenia okresu obowiązywania umowy, o której mowa odpowiednio w art. 54 lub art. 62, oceny dokonuje się także na trzy miesiące przed wygaśnięciem tej umowy”.

W sytuacji kryzysowej kiedy okazuje się, że dziecko nie może dłużej pozostać w rodzinie biologicznej, ośrodki pomocy społecznej informują Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej o natychmiastowej konieczności umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie zezwalają na wydawanie skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci poniżej 10 roku życia. Niewystarczająca ilość rodzin zastępczych zawodowych oraz rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego stanowi ogromną trudność w zapewnieniu miejsca potrzebującym dzieciom. Organizator cały czas podejmuje starania o pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych.

Trudności w pracy koordynatora to: zbytne obciążenie pracami administracyjnymi, brak przepisów wykonawczych do wymienionej na wstępie ustawy, roszczeniowe nastawienie niektórych rodzin zastępczych.

3.2.2 Praca z rodzinami zastępczymi

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wprowadziła również nowe zasady przyznawania

świadczeń rodzinie zastępczej na pokrycie kosztów utrzymania każdego w niej umieszczonego dziecka.

Zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne - powiatowe centra pomocy rodzinie. Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej pieczy zastępczej. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Dzieci i młodzież częściowo lub całkowicie pozbawione opieki rodzinnej wymagają pomocy poprzez zorganizowanie im opieki zastępczej. Zastępcze, rodzinne formy opieki nad dziećmi są najlepszym rozwiązaniem w przypadku, gdy dziecko pozbawione jest możliwości rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Ponadto wychowywanie się w warunkach rodzinnych umożliwia dzieciom pozbawionym opieki własnych rodziców, wszechstronne przygotowanie do samodzielnego, odpowiedzialnego życia.

W dniu 30 maja 2023 r. Zarząd Powiatu Płońskiego przyjął Uchwałę nr 1321/2023 w sprawie zasad przyznawania w 2023 r. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz ustalenia maksymalnej kwoty tego dofinansowania w 2023 r. Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczyło dziecka w wieku do 18. roku życia. Kwota dofinansowania do wypoczynku w 2023 r. wynosiła **500,00 zł** na każde dziecko. Z takiej formy pomocy w 2023 roku skorzystało **8** rodzin zastępczych, w których przebywa **17** dzieci.

Osoby chcące pełnić funkcję rodziny zastępczej były informowane przez pracowników tutejszego Centrum o obowiązującej procedurze kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze oraz warunkach, jakie powinni spełniać, a także wykazie dokumentów, jakie należy dostarczyć. Kandydaci byli także informowani o trudach, jakie wiążą się z podjęciem tej roli, a także o problemach dziecka kierowanego do pieczy zastępczej. Dokonywano analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie internetowej oraz Facebooku PCPR, a także w mediach o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym.

Ponadto pracownicy Centrum w celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz poszukiwania kandydatów do pełnienia rodzinnych form pieczy zastępczej uczestniczyli w:

- seminarium dot. Promocji Rodzinnej Pieczy Zastępczej pod hasłem „Razem Jest Lepiej”,
- „Rodzinnym Pikniku”, zorganizowanym wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Płońsku na terenie MODR, Oddział Poświętne w Płońsku,
- „16 Parafialnym Festynie Rodzin”, zorganizowanym przy Parafii św. M. M. Kolbe w Płońsku,
- XXIII Mazowieckich Dniach Rolnictwa, zorganizowanych na terenie MODR, Oddział Poświętne w Płońsku,
- spotkaniu dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących Rodzinny Dom Dziecka w Pizzerii di Bufala w Płońsku,
- dożynkach w Gminie Baboszewo,
- w XVII Jesiennym Jarmarku „Od pola do stołu” na terenie MODR, Oddział Poświętne w Płońsku,
- w Pikniku Profilaktycznym „Na zdrowie” zorganizowanym w S.P.Z.Z.O.Z. w Płońsku,
- I Forum Organizacji Pozarządowych z terenu powiatu płońskiego „PorozmawiajMY”, zorganizowanym przez Starostwo Powiatowe w Płońsku,
- „Spotkaniu Mikołajkowym”, zorganizowanym dla rodzin i dzieci w pieczy z terenu powiatu płońskiego, w „Leśniczówce Paryż”, w miejscowości Rzy, gmina Sochocin.

Podczas wszystkich imprez plenerowych zorganizowanych na terenie powiatu płońskiego, pracownicy tutejszego Centrum przygotowali stoiska plastyczne dla dzieci, organizowali dla uczestników zabawy integracyjne z wykorzystaniem zabawek plenerowych oraz strojów postaci z bajek. Osoby zainteresowane rodzinną pieczą zastępczą mogły zgłębić swoją wiedzę m. in. na temat niezbędnych wymogów jakie zobowiązani są spełniać kandydaci na rodziców zastępczych.

W okresie styczeń - grudzień 2023 r. ogółem funkcjonowało **98** rodzin zastępczych dla **155** dzieci. W **69** rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywało **102** dzieci, w **25** rodzinach niezawodowych - **35** dzieci, w **4** rodzinach zastępczych zawodowych umieszczonych było **18** dzieci (1 rodzina zastępcza zawodowa do dnia 17.07.2023 r. funkcjonowała jako rodzina zastępcza niezawodowa). Od dnia 1 czerwca 2022 r. na terenie powiatu płońskiego funkcjonuje pierwszy Rodzinny Dom Dziecka, w którym przebywa **9** dzieci.

Rodziny zastępcze, w których przebywają wychowankowie poniżej 18 roku życia,

objęte są wsparciem 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Centralna Aplikacja Statystyczna uwzględnia w wykazie rodzin zastępczych również te rodziny, które wyraziły zgodę aby wychowanek po ukończeniu 18 lat mógł dalej przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej. W ww. rodzinach pozostawało 36 wychowanków oraz 1 wychowanka w RDD. W okresie sprawozdawczym 19 dzieci opuściło rodziny zastępcze:

- 3 z powodu ukończenia szkoły,
- 1 z powodu przerwania nauki,
- 1 z powodu przysposobienia,
- 4 opuściło rodzinę zastępczą po 18 roku życia,
- 1 z powodu rozwiązania rodziny zastępczej,
- 1 zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- 2 z powodu ukończenia 25 roku życia,
- 1 z powodu zmiany formy pieczy zastępczej,
- 5 z powodu powrotu do rodziny naturalnej.

Dzieci pochodzące z terenu powiatu płońskiego z powodu braku rodzin zastępczych w powiecie zostały umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów:

- 2 dzieci w powiecie wołomińskim (1 rodzina niezawodowa),
- 4 dzieci w powiecie plockim (1 rodzina niezawodowa i 1 rodzina spokrewniona),
- 1 dziecko w powiecie ostrowskim (1 rodzina niezawodowa),
- 2 dzieci w mieście Warszawa (2 rodziny niezawodowe),
- 1 dziecko w powiecie przasnyskim (1 rodzina zawodowa),
- 3 dzieci w powiecie makowskim (1 rodzina zawodowa),
- 2 dzieci w powiecie legionowskim (1 rodzina spokrewniona, 1 rodzina niezawodowa),
- 1 dziecko w powiecie siedleckim (1 rodzina zawodowa),
- 1 dziecko w Gminie Miasto Gdynia – (1 rodzina niezawodowa – opuszczenie RZN przez dziecko),
- 1 dziecko w Mieście Płock – (1 rodzina spokrewniona),
- 2 dzieci w powiecie żuromińskim (1 rodzina spokrewniona),
- 2 dzieci w powiecie chełmskim (1 rodzinny dom dziecka – dzieci opuściły RDD),
- 5 dzieci w powiecie wodzisławskim (1 rodzinny dom dziecka),
- 2 dzieci w powiecie brodnickim (1 rodzina niezawodowa),
- 1 dziecko w Gminie Mięście Gdańsk (1 rodzina niezawodowa),
- 1 dziecko w powiecie mławskim (1 rodzina spokrewniona),
- 2 dzieci w powiecie krasnostawskim (1 rodzinny dom dziecka – dzieci opuściły RDD).

Ogółem 33 dzieci.

W rodzinach zastępczych na terenie powiatu płońskiego są umieszczone dzieci pochodzące z terenu innych powiatów:

- 7 dzieci z Miasta st. Warszawy (3 rodziny zastępcze spokrewnione, 3 rodziny zastępcze niezawodowe) – 1 dziecko opuściło rodzinę zastępczą niezawodową,
- 4 dzieci z powiatu nowodworskiego (1 rodzina zastępcza spokrewniona i 1 rodzina zastępcza zawodowa),
- 1 dziecko z powiatu brodnickiego (1 rodzina zastępcza niezawodowa),
- 2 dzieci z powiatu siedleckiego (1 rodzina zastępcza spokrewniona),
- 1 dziecko z powiatu opatowskiego (1 rodzina zastępcza spokrewniona),
- 2 dzieci z powiatu żagańskiego (1 rodzina zastępcza spokrewniona),
- 2 dzieci z Miasta Słupsk (1 rodzina zastępcza spokrewniona),
- 1 dziecko z powiatu białostockiego (1 rodzina zastępcza spokrewniona),
- 3 dzieci z Miasta Łódź (1 rodzina zastępcza zawodowa),
- 2 dzieci z powiatu dzierzoniowskiego (1 rodzina zastępcza spokrewniona),
- 4 dzieci z powiatu nowomiejskiego (1 rodzinny dom dziecka),
- 1 dziecko z Miasta Wrocław (1 rodzina zastępcza niezawodowa).

Ogółem 30 dzieci.

Podstawą ustalenia pomocy pieniężnej, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest kwota **1 837,00 zł** dotyczy wychowanków opuszczających Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii, Zakłady Poprawcze, itp.)

Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, w drodze decyzji administracyjnej udziela pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka.

Od dnia 01 czerwca 2023 r. zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Monitor Polski z 2023 r. poz. 296 ze zm.) na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota – **899,00 zł** miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej i **1 361,00 zł** w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej

niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnym domu dziecka.

W przypadku dziecka niepełnosprawnego przysługuje również dodatek nie niższy niż kwota **274,00 zł** miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Świadczenie dla rodzin zastępczych przyznaje się w drodze decyzji administracyjnej. W 2023 r. wydano **41** decyzji administracyjnych dla **21** nowych rodzin zastępczych (dla **41** dzieci) oraz **133** decyzje zmieniające wysokość świadczenia. W przypadku nie zgłoszenia przez rodzinę zastępczą w odpowiednim czasie faktu zmiany sytuacji dziecka lub postanowienia sądu wydaje się decyzję o zwrocie nienależnie pobranych przez rodzinę świadczeń. Natomiast w przypadku osiągnięcia przez wychowanka rodziny zastępczej pełnoletności oraz rozwiązania rodziny zastępczej wydaje się decyzje uchylające. W 2023 r. wydano **20** takich decyzji. Wydanych zostało również **17** decyzji dla **8** rodzin zastępczych przyznających dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania.

W okresie sprawozdawczym wpłynęły **3** wnioski o przyznanie jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka. Wydane zostały **3** decyzje przyznające świadczenie. W 2023 r. dla **2** rodzin zastępczych zawodowych w których przebywa więcej niż 3 dzieci, wydanych zostało **9** decyzji przyznających rodzinie zastępczej środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Ciechanowie od decyzji dyrektora PCPR nie odwołała się żadna rodzina zastępcza.

Nowelizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od dnia 1 stycznia 2022 r. przeniosła ustalanie uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłatę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W celu uzyskania świadczenia wychowawczego na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej osoby sprawujące pieczę zastępczą zobowiązane są dołączyć do wniosku zaświadczenie o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wydane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej - powiatowe centrum pomocy rodzinie. W okresie sprawozdawczym tutejsze Centrum wydało **72** zaświadczenia dla rodzin zastępczych oraz **12** zaświadczeń dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej.

W 2021 r. zmieniły się zasady przyznawania świadczenia „Dobry Start”. Podmiotem realizującym to świadczenie jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Osoby sprawujące pieczę zastępczą, wnioski o ww. świadczenie składają wyłącznie drogą elektroniczną poprzez portal Platformy Usług Elektronicznych (PUE). W celu uzyskania świadczenia na dzieci umieszczone

w pieczy zastępczej ww. osoby zobowiązane są dołączyć do wniosku zaświadczenie wydane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, powiatowe centrum pomocy rodzinie albo podmiot, o którym mowa w art. 190 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wraz z datą umieszczenia. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku w 2023 r. wydało **23** takie zaświadczenia dla rodzin zastępczych oraz **3** dla Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej.

Rodzinie zastępczej, która sprawowała funkcję rodziny zastępczej, przysługuje pomoc w dotychczasowej wysokości również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, do czasu ukończenia szkoły, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia. W 2023 r. z możliwości pozostania w dotychczasowej rodzinie zastępczej skorzystało 36 wychowanków i 1 wychowanka rodzinnego domu dziecka. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej PCPR systematycznie dokonują wizytacji we wszystkich rodzinach zastępczych. Pracownicy Centrum analizują z największą dokładnością sytuację rodziny i umieszczonego w niej dziecka. W wyniku przeprowadzonej obserwacji stwierdza się, że rodziny te funkcjonują na ogół prawidłowo.

Osoby ustanowione rodzicami zastępczymi w przypadku trudności w sprawowaniu opieki nad powierzonym dzieckiem mogą otrzymać wsparcie psychologiczno- pedagogiczne ze strony pracowników PCPR, głównie psychologa, pedagoga, pracowników socjalnych, psychoterapeuty oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze z tego wsparcia korzystają coraz częściej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej z mocy prawa ustaje z dniem osiągnięcia przez dziecko pełnoletności z zastrzeżeniem dotyczącym możliwości dalszej wypłaty takiego świadczenia na dziecko, które kontynuuje naukę nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

Po uzyskaniu pełnoletności i spełnieniu określonych warunków w zależności od indywidualnej sytuacji socjalno-bytowej wychowanek rodziny zastępczej zostaje objęty pomocą mającą na celu jego życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą: na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, w uzyskaniu zatrudnienia, na zagospodarowanie- w formie rzeczowej.

Podstawowym warunkiem udzielenia pomocy wychowankom w usamodzielnieniu jest opracowanie wraz z wychowankiem i wskazanym przez tego wychowanka opiekuna usamodzielnienia uczestniczącego w usamodzielnieniu, programu usamodzielnienia, który określa sposób i formy pomocy.

Po spełnieniu warunków usamodzielnienia oraz przeprowadzeniu postępowania i skompletowaniu niezbędnych dokumentów, przyznaje się pomoc w usamodzielnieniu.

Pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki realizuje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przed umieszczeniem w rodzinie lub placówce.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnieniu oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej udziela starosta właściwy ze względu na osiedlenie się osoby usamodzielnianej.

Warunkiem uzyskania wyżej wspomnianej pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielniania, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. Opiekuna usamodzielnienia i opracowany program usamodzielnienia zatwierdza dyrektor Centrum.

W oparciu o obowiązujący stan prawny wychowankom rodzin zastępczych niezawodowych i placówek opiekuńczo-wychowawczych umieszczonych powyżej jednego roku przysługuje pomoc pieniężna na usamodzielnienie w wysokości od 100 do 400% kwoty podstawy, która aktualnie wynosi **1 837,00 zł** (dotyczy to wychowanków, którzy otrzymują świadczenie na tzw. starych zasadach, tzn. opuściły placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub rodzinę zastępczą przed dniem 1 stycznia 2012 r. tj. przed dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) oraz pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 30% kwoty podstawy – **551,10 zł**.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie może być przyznana na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej, w szczególności na: polepszenie warunków mieszkaniowych, stworzenie warunków do działalności zarobkowej, w tym podniesienie kwalifikacji zawodowych, pokrycie wydatków związanych z nauką osoby usamodzielnianej.

Pełnoletni wychowankowie, którzy kontynuują naukę, otrzymują miesięczną pomoc pieniężną, jednakże nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia.

Od dnia 01 czerwca 2023 r. zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej (Monitor Polski z 2023 r. poz. 296 ze zm.) wysokość pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą wynosi **681,00 zł** miesięcznie.

Pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki w 2023 r. objętych było **18** wychowanków z rodzin zastępczych, **13** wychowanków z placówki opiekuńczo-wychowawczej. W okresie sprawozdawczym Centrum wydało 10 decyzji zmieniających wysokość pomocy na

kontynuowanie nauki dla wychowanków z rodzin zastępczych i 8 decyzji zmieniających wysokość pomocy na kontynuowanie nauki dla wychowanków z placówki opiekuńczo-wychowawczej. Tutejsze Centrum wydało **5** decyzji uchylających pomoc na kontynuowanie nauki dla wychowanków z rodzin zastępczych oraz **3** decyzje uchylające pomoc na kontynuowanie nauki dla wychowanków z placówki opiekuńczo-wychowawczej. Wydana została również 1 decyzja umarzająca postępowanie dotyczące uchylenia decyzji dla wychowanków z rodzin zastępczych oraz 1 decyzja umarzająca postępowanie dotyczące uchylenia decyzji dla wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej. Żadna z tych osób nie odwołała się od wydanej decyzji.

Ponadto pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę rodzinną i instytucjonalną otrzymują pomoc na zagospodarowanie w wysokości nie niższej niż **2 039,00 zł** a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności nie mniej niż **4 077,00 zł**. Wysokość pomocy na usamodzielnienie w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną wynosi nie mniej niż **4 486,00 zł**, jeżeli osoba przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat. W przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinną pieczę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną – nie mniej niż **8 968,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat, - nie mniej niż **4 486,00 zł** jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat, - nie mniej niż **2 244,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku. W skład pomocy na zagospodarowanie mogą wchodzić:

- materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu i wyposażenia mieszkania, niezbędne urządzenia domowe, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt, który może służyć do podjęcia zatrudnienia. Pomoc rzeczowa jest realizowana przez pracowników Centrum wraz z wychowankami i opiekunami uczestniczącymi w usamodzielnieniu. Tutejsze Centrum w 2023 r. udzieliło pomocy rzeczowej na zagospodarowanie **6** wychowankom rodzin zastępczych oraz **2** pełnoletnim wychowankom placówki opiekuńczo-wychowawczej. W 2023 r. pomoc na usamodzielnienie otrzymało **3** wychowanków placówki. Pomoc na usamodzielnienie dla wychowanków rodzin zastępczych przyznano **7** osobom.

W 2023 r. PCPR obejmowało wsparciem 5 rodzin cudzoziemców (8 osób), które osiedliły się na terenie powiatu płońskiego i pośredniczyło w przekazywaniu środków finansowych przekazywanych od Wojewody Mazowieckiego Staroście Płońskiemu na świadczenia dla cudzoziemców, którzy uzyskali status ochrony uzupełniającej.

3.2.3 Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej

Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej obejmują zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z tego zakresu.

Do priorytetowych należą:

- 1) promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Płońskiego w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze oraz na prowadzenie rodzinnego domu dziecka,
- 2) zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków adekwatnych do potrzeb dzieci oraz możliwości finansowych Powiatu Płońskiego,
- 3) zapewnienie dzieciom poniżej 10 roku życia pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej, miejsc w pieczy zastępczej,
- 4) organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalania zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,
- 5) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia, pomocy prawnej, wolontariatuszy, rodzin pomocowych oraz poradnictwa specjalistycznego,
- 6) zapewnianie szkoleń koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) podejmowanie działań zmierzających do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej,
- 8) zapewnianie środków finansowych niezbędnych do wykonywania zadań zapisanych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Za najważniejsze potrzeby w zakresie funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych należy uznać:

- 1) systematyczne zapewnianie lub organizowanie różnorodnych form aktywności, stymulujących wszechstronny rozwój wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) zwrócenie szczególnej uwagi na współpracę z Sądem w zakresie:
 - przyspieszenia procedur normowania statusu prawnego dzieci,
 - właściwego określania placówek, w których mają być umieszczone dzieci,
 - doprowadzania dzieci do wskazanych przez PCPR placówek,
 - kontynuowania bezpośredniej współpracy z kuratorami sądowymi, ze względu

na stale zwiększającą się liczbę dzieci wymagających przyjęcia do pieczy zastępczej w trybie interwencyjnym, należy uznać za nieodzowne utworzenie w powiecie nowej placówki typu interwencyjnego.

3.3 Analiza pracy psychologa w PCPR

Pomoc psychologiczna w 2023 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie udzielana była poprzez konsultacje psychologiczne, poradnictwo psychologiczne, działania interwencyjne (psychoprofilaktyka) w środowisku rodzin oraz działania diagnostyczne.

Konsultacje psychologiczne są często kilkukierowymi spotkaniami z psychologiem. Mogą mieć też charakter regularny i trwać tyle ile potrzebuje dany klient. Praca psychologa polega tu głównie na klasyfikowaniu sytuacji klienta oraz psychoedukacji w zakresie dotyczącym jego problemów.

Poradnictwo psychologiczne, w szczególności poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych, to szereg działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb klienta, mających na celu:

- 1) zdiagnozowanie potrzeb klienta, zrozumienie przez niego problemu, z powodu którego przychodzi do specjalisty, jego wpływu na ten problem oraz rozpoznawania czynników potrzebnych do dokonania zmiany,
- 2) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej,
- 3) wspieranie klienta, wspomaganie w rozwoju cech sprzyjających poradzeniu sobie w aktualnej trudności, w sytuacji psychologicznego kryzysu klienta.

Działania interwencyjne (psychoprofilaktyka) – to zespół działań, w których wykorzystuje się metody i środki psychologiczne w celu zapobiegania niekorzystnym zjawiskom w życiu człowieka powodującym zaburzenia w jego funkcjonowaniu somatycznym, fizycznym, psychicznym i społecznym. Ta forma pomocy realizowana jest między innymi poprzez rozmowy w środowiskach rodzin, wówczas, gdy zauważany jest problem, natomiast nie zawsze jest on dostrzegany przez rodzinę.

Działania diagnostyczne – badania psychologiczne osób w zakresie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Działania te mają na celu wydanie opinii psychologicznej osób diagnozowanych.

Diagnoza psychofizyczna dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Udział w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej.

Udział psychologa jako członka składu orzekającego ds. niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności.

Przemoc w rodzinie/domowa: Rozmowy konsultacyjne z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego gmin powiatu płońskiego, Wspieranie osób doświadczających przemocy domowej, konsultacje indywidualne z osobami stosującymi przemoc domową z terenu gmin powiatu płońskiego.

Interwencja kryzysowa: Konsultacja psychologiczna dzieci doświadczających przemocy domowej podczas urlopowania w domu rodzinnym. Dzieci zamieszkujące w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej " Razem" w Płońsku.

Działania podejmowane przez psychologa PCPR w 2023 r.

Lp.	Formy pomocy	Dorośli	Dzieci	Ogółem
1	Pomoc psychologiczna w formie konsultacji psychologicznych i poradnictwa psychologicznego na terenie PCPR	61	20	81
2	Działania interwencyjne – psychoprophylaktyczne poprzez rozmowy w środowisku rodzin	19	15	34
3	Szkolenia dla rodzin zastępczych	12	0	12
4	Diagnozy psychofizyczne dzieci	0	11	11
5	Udział psychologa jako członka składu orzekającego ds niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności	228	137	365

W wyżej umieszczonej tabeli zawarto pracę psychologiczną związaną z różnorodnym klientem: są to min. osoby pełniące funkcje rodzin zastępczych oraz dzieci w nich przebywające, osoby niepełnosprawne, osoby doświadczające przemocy domowej, a także osoby stosujące przemoc domową.

**Działania diagnostyczne prowadzone przez psychologa mające na celu wydanie opinii
psychologicznej osób diagnozowanych**

Lp.	Rodzaj działania	Liczba opinii
1	Badania psychologiczne predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na zlecenie Sądu	12
2	Badania psychologiczne kandydatów posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i spokrewnionej	11
3	Badania psychologiczne posiadania predyspozycji i motywacji funkcjonujących rodzin zastępczych	19
	Ogółem	42

Badania diagnostyczne są procesem, wymagającym kilku spotkań, których efektem są wydane opinie psychologiczne, polegające na przeprowadzeniu wywiadu psychologicznego, a następnie wypełnieniu przez osoby badane testów i kwestionariuszy psychologicznych. Badania takie psycholog prowadzi w standardowych warunkach, w osobnym pomieszczeniu, w którym można zapewnić neutralne warunki badania. Psycholog liczy wyniki narzędzi standardowych i dokonuje ich psychometrycznej interpretacji w sposób zgodny z zaleceniami zawartymi we właściwych dla tych narzędzi podręcznikach. Psycholog udostępnia informacje o efektach procesu diagnostycznego osobom badanym w sposób dopasowany do odbiorcy.

Znaczącym działaniem, jakim obejmowano rodziny zastępcze są organizowane dla nich szkolenia. W roku 2023 zorganizowano trzy edycje szkoleniowe dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze. Ogółem przeszkolono **12** osób. Edycje szkoleń w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku odbyły się na przestrzeni roku w następujących okresach:

- **I edycja:** od 18.01.2023 r. do 20.02.2023 r.,
- **II edycja:** od 28.04.2023 r. do 27.06.2023 r.,
- **III edycja:** 23.08.2023 r. do 06.10.2023 r.

Szkolenia prowadzone były w trybie stacjonarnym, na których łączono różne elementy pracy warsztatowej: wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, praca indywidualna, dyskusja, projekcja filmów, praca z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych. Kandydaci wykonywali również pracę indywidualną w domu, poprzez kontakt e-mailowy

z trenerami szkolenia. Na szkoleniu przeprowadzonym zgodnie z założeniami Programu "Szansa w Rodzinie" który jest zbieżny z założeniami Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej mówiącymi o przygotowaniu kandydatów i współpracy z istniejącymi rodzinami. Program szkolenia nie ogranicza się tylko do sesji szkoleniowych, ale jest systemowym podejściem w pracy na rzecz dzieci i ich rodzin. Rodziny uczestniczące w szkoleniu otrzymują odpowiadające tematowi materiały oraz artykuły ze specjalistycznych czasopism, a także wskazówki możliwości skorzystania z fachowej literatury i praktycznych poradników. Osoby szczególnie zainteresowane lub zaniepokojone trudnym dla siebie tematem mają możliwość odbycia dodatkowych spotkań i rozmów z pedagogiem i psychologiem w Centrum. Bardzo często kandydaci korzystają z dodatkowych konsultacji. Tematyka szkoleń obejmuje zagadnienia dotyczące między innymi:

- specyfika pieczy zastępczej- rodzinnej i instytucjonalnej,
- rola i obowiązki rodzica zastępczego,
- elementy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i praw dziecka,
- znaczenie rodziny naturalnej w życiu dziecka,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i konfliktów rodzinnych,
- wybrane elementy pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej,
- przemoc w rodzinie- portret psychologiczny dziecka krzywdzonego i formy pomocy,
- zaburzenia więzi,
- zagadnienia przeżywania i radzenia sobie ze stratą (rodzice/opiekunowie zastępczy, ich dzieci i dzieci pozostające w pieczy zastępczej). Poznanie i znaczenie historii dziecka.
- współpraca rodziny zastępczej z instytucjami wspierającymi.

Każde szkolenie poddawane jest ocenie uczestników poprzez anonimową ankietę ewaluacyjną – jest to technika gwarantująca największy poziom bezpieczeństwa badanych. Jest to ważne, gdyż samo ukończenie szkolenia nie gwarantuje przecież kandydatom zakwalifikowania się do pełnienia funkcji opiekuna zastępczego. Mogą się więc nie obawiać, że jeśli nie będą chwalić szkolenia i szkoleńców – wpłynie to negatywnie na podejmowaną przez komisję kwalifikacyjną decyzję. Prowadząc szkolenie, na bieżąco możemy dokonywać oceny czy sposób prowadzenia zajęć odpowiada na potrzeby uczestników. Porównanie własnych obserwacji i wyników badania ankietowego pozwoli obiektywnie dokonać oceny przeprowadzonego szkolenia i wprowadzenia zmian w następnym cyklu.

Niezwykle trudnym zadaniem jest zabezpieczanie dobra dzieci i przekazywanie ich

z domu rodzinnego do PO-W. Odebranie dziecka z rodziny biologicznej i umieszczenie go w pieczy zastępczej (instytucjonalnej, rodzinnej) należy do kroków ostatecznych, jednak zmierzających do celu nadrzędnego, jakim jest ochrona dziecka. Dzieci nie rozumieją dlaczego muszą opuścić swój dom rodzinny, który do pewnego momentu był ich „azylem” – miejscem często nie zapewniającym ich podstawowych potrzeb, ale jedynym dla nich znanym, dlatego też mogą czuć się winne tej sytuacji i reakcje dzieci mogą być bardzo różne: od agresji, złości, płaczu po apatię i obojętność. Krzywdzenie dziecka jest zjawiskiem wywierającym wpływ na wszystkie strefy jego rozwoju. Ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego, stanu emocjonalnego oraz umiejętności współżycia z innymi ludźmi. Wyobrażenia dziecka krzywdzonego o otaczającym je świecie nacechowane są przede wszystkim totalnym brakiem zaufania do innych, poczuciem bezradności i złości, nieumiejętnością rozwiązywania problemów wynikającą z niskiego poczucia własnej wartości, tendencją do izolacji emocjonalnej i społecznej. Dramatem dziecka krzywdzonego jest fakt, że największym odczuwanym przez nie zagrożeniem jest zagrożenie płynące ze strony bliskich, ważnych dorosłych.

Psycholog Centrum uczestniczyła w **43** posiedzeniach ocen zasadności pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto psycholog Centrum jest członkiem zespołu orzekającego ds. niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności. W roku 2023 psycholog uczestniczyła w **46** składach komisji orzekających, gdzie orzeczono ogółem **365** osób. Dokonanie przez psychologa kwalifikacji do osób niepełnosprawnych lub stopnia niepełnosprawności wymaga przejścia przez następujące etapy postępowania diagnostycznego:

- wstępne zbieranie informacji na podstawie: analizy dostępnej dokumentacji dołączonej do wniosku o wydanie orzeczenia,
- rozmowy z osobą orzekaną i/lub wywiadu z jej opiekunem prawnym lub osobą bliską,
- analizę funkcjonowania osoby orzekanej, to jest interpretację z wyjaśnieniem związków pomiędzy zaburzeniami/deficytami w poszczególnych sferach, a realizowaniem zadań rozwojowych, funkcjonowaniem społecznym, w tym w szczególności zawodowym.

4. Realizacja „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 – 2025”

„Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Płońskim na lata 2021 – 2025”, przyjęty uchwałą nr XL/239/2021 w dniu 25.08.2021r.

zawiera Cel główny programu, którym jest ograniczenie problemu i skali skutków przemocy domowej poprzez zwiększenie dostępności do pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.

Cel główny był realizowany poprzez realizację celów szczegółowych, które były realizowane w 2023 roku:

1. Udzielanie pomocy psychologicznej i wsparcie psychologiczne osobom doświadczającym przemocy domowej i ochronie przed dalszym krzywdzeniem. Pomoc ta od grudnia 2021 r. udzielana jest w Punkcie Konsultacji Specjalistycznej. Osoby potrzebujące pomocy mogą uzyskać pomoc psychoterapeuty – 1 raz w tygodniu w czwartki w godzinach popołudniowych od 15:00 do 18:00. Mogą uzyskać także pomoc psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Działania w ramach miejskich i gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej. We wszystkich gminach powiatu działają Zespoły Interdyscyplinarne i grupy diagnostyczno – pomocowe, które na bieżąco spotykają się z osobami doświadczającymi przemocy, jak i osobami stosującymi przemoc wobec najbliższych członków rodziny. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizowana jest procedura "Niebieskiej Karty". W związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. art. 9b ust. 2 pkt 9 Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków grupy diagnostyczno – pomocowej kieruje osoby stosujące przemoc domową do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym. Jak do tej pory 4 Gminy Powiatu Płońskiego zgłosiły taką potrzebę (Gmina Joniec, Nowe Miasto, Dzierżanin oraz Gmina Płońsk). Na chwilę obecną możliwe jest realizowanie wymienionego programu w ramach konsultacji indywidualnych.
3. Informowanie mieszkańców o zadaniach poszczególnych instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. W ośrodkach pomocy społecznej jak i w PCPR osoby zainteresowane informowane są o zadaniach poszczególnych instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz o dostępnej ofercie pomocy. Dwa razy w roku (styczeń i lipiec) przesyłany jest zaktualizowany informator do Prezesa Sądu Rejonowego w Płońsku, Prokuratury Rejonowej w Płońsku, Komendanta Powiatowej Policji w Płońsku oraz Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej zawierający informacje o ofertach pomocy na terenie powiatu płońskiego świadczące pomoc osobom stosującym przemoc domową. Informacje te umieszczone są także na stronie internetowej jednostki.
4. Udzielana była pomoc psychologiczna w sytuacji krzywdzenia dzieci, udzielano niezbędnych informacji prokuraturze i policji.

5. Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych

Zadania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane są zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zgodnie z przyjętym Uchwałą Nr XXXI/197/2020 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 30 grudnia 2020 roku „Programem Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Płońskim na lata 2021-2028”.

Zadania Powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane są głównie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2023 r. powiat płoński na wymienione zadania otrzymał łączną kwotę **1 912 263,- zł** przydzieloną algorytmem przez Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 35a ust. 1 i 3 wyżej wymienionej ustawy o rehabilitacji oraz Uchwałą Nr LXVI/383/2023 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 29 marca 2023 roku przyjęła zadania na jakie przeznaczyła środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Zgodnie z wyżej wymienioną Uchwałą środki z algorytmu zostały przeznaczone w 2023 r. na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej - realizowanej przez PCPR oraz z zakresu rehabilitacji zawodowej – realizowanej przez Powiatowy Urząd Pracy (Uchwała zmieniająca ww. uchwałę Nr LXXIII/417/2023 Rady Powiatu Płońskiego z dnia 30 sierpnia 2023 roku).

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej dofinansowywane przez Centrum:

- a) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej (art.35a ust.4),
- b) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art 35a ust. 1 pkt 7 ppkt a),
- c) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust 1 pkt 7 ppkt b),
- d) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art 35a ust 1 pkt 7 ppkt c),
- e) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust.1 pkt 7 ppkt d),
- f) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej (art. 35a ust. 1 pkt 8).

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej

i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej oraz turnusach rehabilitacyjnych.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest to placówka, której celem jest rehabilitacja osób niepełnosprawnych niezdolnych do podjęcia pracy w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

W ramach terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych organizowane są zajęcia fizyczne i umysłowe, które mają na celu poprawienie sprawności fizycznej, psychicznej, a także społecznej osób przewlekle chorych.

W zajęciach organizowanych przez Warsztat uczestniczy 25 osób – 14 kobiet i 11 mężczyzn.

W 2023 r. na działalność Warsztatu została przekazana kwota **737 400,- zł (środki PFRON)**.

Turnus oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Turnusy rehabilitacyjne to forma rehabilitacji ciesząca się bardzo dużym zainteresowaniem wśród niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Płońskiego. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i od wysokości dochodu wnioskodawcy. Procentowo wysokość dofinansowania waha się od 20 do 30 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce. Obecnie stanowi to od 1 799,- zł do 2 158,- zł w standardowych przypadkach. Osoby w wyjątkowo trudnej sytuacji finansowej mogą liczyć na maksymalnie wysoką stawkę dofinansowania to jest 35% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce. Jeżeli osoba niepełnosprawna wymaga opieki osoby drugiej na turnusie może również uzyskać dofinansowanie do pobytu opiekuna na tym turnusie. Pobyt opiekuna może zostać sfinansowany do wysokości 20 % przeciętnego wynagrodzenia.

W 2023 r. z turnusów rehabilitacyjnych w Powiecie Płońskim skorzystało łącznie **215** osób na kwotę **365 137,- zł** z czego **138** osób to osoby dorosłe niepełnosprawne, **13** osób to dzieci, opiekunów dzieci i dorosłych łącznie było **64** osób.

Dla osób niepełnosprawnych niezwykle ważne w codziennym funkcjonowaniu jest zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze, a także sprzęt rehabilitacyjny. Pomoc finansową ze środków Funduszu osoby niepełnosprawne mogą uzyskać pod warunkiem, że przedmioty ortopedyczne/środki pomocnicze będą zakupione na zlecenie lekarskie przy częściowej refundacji Narodowego Funduszu Zdrowia. Rozliczenie dofinansowania może nastąpić w momencie dostarczenia do Centrum faktury zakupu sprzętu/środków z opisem

o wysokości dofinansowania przez NFZ. Centrum może maksymalnie dofinansować do 150% limitu NFZ. Dofinansowanie jest uzależnione od dochodu w rodzinie wnioskodawcy, który nie może przekroczyć 50% przeciętnego wynagrodzenia w rodzinie i 65% w przypadku osób samotnie gospodarujących.

Z dofinansowania do wyżej wymienionego sprzętu w 2023 r. skorzystało łącznie **175** osób na kwotę **494 832,- zł** z czego **30** osób to dzieci, a **145** to osoby dorosłe.

Najczęściej osoby niepełnosprawne korzystają z pomocy w zakupie: aparatów słuchowych, pielucho-majtek, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, cewników, różnego rodzaju protez, cewników i worków do zbiórki moczu, łóżek rehabilitacyjnych, materacy przeciwoślizgowych, itp.

Jednym z najistotniejszych zadań ujętych w katalogu form pomocy rehabilitacji społecznej jest likwidacja barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych. Ze środków Funduszu w 2023 r. było finansowane likwidowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Likwidacja barier architektonicznych dotyczy osób, które mają problemy z poruszaniem się i w funkcjonowaniu w mieszkaniu. Prace mogą zostać dofinansowane do 95% ich ogólnych kosztów tylko w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej i dotyczą prac, które w znacznym stopniu ułatwią osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie i wykonywanie codziennych czynności. W ramach prac związanych z likwidacją barier architektonicznych osoba niepełnosprawna może otrzymać dofinansowanie np. na:

- przystosowanie wejścia do domu (wykonać podjazd),
- przystosowanie łazienki do rodzaju swojej niepełnosprawności,
- poszerzenie drzwi dla osób, które poruszają się na wózkach inwalidzkich,
- wyłożenie podłogi materiałem antypoślizgowym,
- zainstalowanie w domu niezbędnego oporęczowania.

W 2023 r. w ramach likwidacji barier funkcjonalnych podpisano łącznie **27 umów** na kwotę **239 828,- zł**.

Kolejnym zadaniem z zakresu rehabilitacji społecznej jest sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych. Z zadania tego mogą korzystać organizacje pozarządowe i instytucje prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych minimum 2 lata.

Dofinansowanie może wynieść 60% kosztu realizacji imprezy. Zainteresowane podmioty mogą składać wnioski na realizację określonych imprez do końca listopada roku poprzedzającego rok realizacji wniosku. W 2023 r. zawarto i rozliczono **4 umowy** na łączną kwotę – **51 106,- zł** z organizacjami pozarządowymi na realizację imprez rekreacyjno – sportowych oraz wyjazdów

integracyjnych.

Wydatki na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej systematycznie wzrastają. Z miesiąca na miesiąc wzrasta liczba osób zainteresowanych różnymi formami pomocy oferowanymi przez tutejsze Centrum, które finansowane są ze środków Funduszu.

5.1 Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Program Aktywny samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwiają samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” realizowany jest od 2012 roku.

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako Realizatora pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” należy w szczególności:

- a) nabór oraz weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków,
- b) podejmowanie decyzji o przyznaniu bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy,
- c) obsługa administracyjno – finansowa zawartych umów,
- d) monitorowanie prawidłowości wykorzystania środków PFRON i realizacji celów programu przez beneficjentów pomocy,
- e) sprawozdawczość z realizacji programu na potrzeby PFRON.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

W 2023 roku realizowane były następujące formy wsparcia w Module I:

a. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);
- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);

- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);

b. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych);
- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);
- Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);

c. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego

- o napędzie ręcznym);
 - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);
 - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
 - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);
 - Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);
- d. **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowany do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi.

Kwota dofinansowania kosztów nauki (na semestr/półrocze) wynosi w przypadku:

1. dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – do 1 100 zł, dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium
2. dodatku na pokrycie kosztów kształcenia – do 1 650 zł, dla pozostałych wnioskodawców
3. dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego do 4 400 zł,
4. opłaty za naukę (czesne) – wysokość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - niezależnie od daty poniesienia kosztów; dofinansowanie powyżej kwoty 4 400 zł jest możliwe, jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu Wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.

Warunki zwiększenia dofinansowania w formie dodatku na pokrycie innych (niż koszt czesnego) kosztów kształcenia

Dodatek może być zwiększony, nie więcej niż o:

1. 770 zł – w sytuacjach, które określi samorząd powiatowy,
2. 550 zł – w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,
3. 330 zł – w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna posiada Kartę Dużej Rodziny,
4. 330 zł – w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki,
5. 220 zł – w przypadku, gdy osoba niepełnosprawna studiuje w przyspieszonym trybie,
6. 330 zł – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2020 lub w 2021 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych,
7. 330 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego.
8. 880 zł – gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez PFRON, przy czym możliwość ta dotyczy tylko wnioskodawców, którzy skorzystają z tego zwiększenia po raz pierwszy (wsparcie jest jednorazowe)
9. 550 zł – w przypadku gdy wnioskodawca w poprzednim semestrze pobierał lub aktualnie pobiera naukę w formie zdalnej

Przekazanie przyznanych środków finansowych

Przekazanie dofinansowania **kosztów opłaty za naukę** (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy

dofinansowania.

Przekazanie **dotatku na pokrycie kosztów kształcenia** następuje po zawarciu umowy dofinansowania i po przekazaniu Realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez Wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że Wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.

Dotatek na pokrycie innych kosztów kształcenia ma charakter progresywny i motywacyjny

Wysokość faktycznie udzielonego dodatku jest uzależniona od poziomu nauki i postępów w nauce. W stosunku do wyliczonej dla danego Wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku (zgodnie z warunkami dot. jego zwiększenia), wysokość możliwej wypłaty wynosi:

1. do 50% wyliczenia – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, a w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75%,
2. do 75% wyliczenia – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym,
3. do 100% wyliczenia – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym,

przy czym studenci studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich (III stopnia) mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

Warunki zmniejszenia dofinansowania

Dotatek nie przysługuje, w przypadku, gdy wnioskodawca w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnę w trakcie pobierania nauki (nie ukończywszy jej), ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półrocze) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu.

Wysokość udziału własnego Wnioskodawcy (w kosztach czesnego)

Do wniesienia udziału własnego w kosztach czesnego zobowiązani są **tylko Wnioskodawcy zatrudnieni** (co najmniej 15% kosztów czesnego dla wnioskodawców którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym, na jednym kierunku; 65% wartości czesnego dla beneficjentów którzy korzystają z pomocy w ramach więcej niż jedna forma kształcenia na poziomie wyższym, warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym). Z wniesienia udziału własnego w kosztach czesnego zwolniony jest Wnioskodawca, którego przeciętny miesięczny dochód w gospodarstwie domowym nie

przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.

Dofinansowanie kosztów poniesionych przed podpisaniem umowy

Możliwość refundacji kosztów **czesnego** poniesionych przed zawarciem umowy dofinansowania jest możliwe **wyłącznie w ramach aktualnie trwającego roku szkolnego/akademickiego**.

Warunki uzyskania pomocy na dofinansowanie nauki

1. Każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym - warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów:
 - a. „STUDENT - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
 - b. „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,

W programie nie mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne, które:

posiadają wymagalne zobowiązania wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub wobec Realizatora programu, aktualnie mają przerwę w nauce (np. urlop dziekański, urlop zdrowotny).

W 2023 roku z dofinansowania skorzystało:

Moduł I – wpłynęło 39 wniosków:

Obszar A zadanie 1 – **6 wniosków**

Obszar B zadanie 1 – **11 wniosków**

zadanie 4 – **1 wniosek**

Obszar C zadanie 1 – **4 wnioski**

zadanie 2 – **3 wnioski**

zadanie 3 – **4 wnioski**

zadanie 4 – **1 wniosek**

zadanie 5 - **3 wnioski**

Obszar D – **6 wniosków**

Moduł II

Wpłynęło **21 wniosków**.

Ogólna kwota przyznanego dofinansowania w 2023 r. wynosi **477 857,00 zł.**, z czego na realizację poszczególnych obszarów przyznano następujące dofinansowanie:

Obszar A zadanie 1 – **52 600,00 zł**

Obszar B zadanie 1 – **118 383,00 zł**

zadanie 4 – 5 940,00 zł
Obszar C zadanie 1 – 70 400,00 zł
zadanie 2 – 9 200,00 zł
zadanie 3 – 84 300,00 zł
zadanie 4 – 12 771,00 zł
zadanie 5 - 23 184,00 zł
Obszar D – 20 850,00 zł
Moduł II – 80 229,00 zł

Termin zakończenia wypłat dofinansowania w ramach programu upływa 31 marca 2024 roku (w odniesieniu do wniosków złożonych w 2023 roku).

Realizator zobowiązany jest do złożenia do PFRON rozliczenia z przekazanych przez PFRON środków finansowych na realizację Modułów: I i II programu do dnia 15 kwietnia 2024 roku.

Celem głównym, jaki ma być osiągnięty w wyniku realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu:

- 1) przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- 2) przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- 3) umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- 4) poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- 5) wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami każdego roku zostaje przeprowadzana ewaluacja programu Aktywny Samorząd na reprezentowanej próbie losowej przy użyciu kwestionariusza

oraz wywiadu. Większa część uczestników którym przyznano dofinansowanie w ramach:

1. **Modułu I** ma możliwość likwidacji barier w komunikowaniu się, nastąpiła poprawa sytuacji zawodowej, beneficjenci podjęli zatrudnienie, rozpoczęli własną działalność gospodarczą. Jak oceniają beneficjenci uzyskana pomoc wpływa pozytywnie na rehabilitację zawodową, zwiększa dostęp do dóbr i usług oraz wszechstronnej rehabilitacji również społecznej. Jak wynika z informacji od beneficjentów otrzymane dofinansowanie miało wpływ na podniesienie kwalifikacji zawodowych, pozwoliło na kontynuowanie pracy, ponadto osoby niepełnosprawne mogły zwiększyć wydajność pracy na co nie mogły sobie pozwolić przed uzyskaniem dofinansowania. Beneficjenci programu jednomyślnie wskazali iż uzyskane dofinansowanie odgrywa zasadniczą rolę, bez tego dofinansowania nie kupiliby nowoczesnej protezy i tym samym ograniczyliby uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.
2. W okresie wnioskowania o pomoc ze środków w ramach programu Aktywny Samorząd **Moduł II** wśród wszystkich ankietowanych większość to osoby kontynuujące naukę na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz aktywne zawodowo. Znaczna liczba beneficjentów to osoby kontynuujące naukę na uczelni niepublicznej w systemie zaocznym, poza miejscem zamieszkania. Osoby niepełnosprawne głównie korzystały z dofinansowania pokrycia kosztów czesnego oraz dodatku na pokrycie kosztów kształcenia. Dofinansowanie uzyskane w ramach programu odgrywa zarówno zasadniczą jak i ważną rolę, bez tego dofinansowania znaczna część osób nie mogłaby podjąć/kontynuować nauki.

5.2 Realizacja programu „Samodzielność – Aktywność -Mobilność!”

22 grudnia 2022 r. powiat płoński zawarł z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych umowy w sprawie realizacji programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne mieszkanie oraz Mieszkanie dla absolwenta.

Program „**Samodzielność-Aktywność-Mobilność!**” Dostępne mieszkanie został zatwierdzony do realizacji uchwałą nr 5/2022 Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 27 kwietnia 2022 r. Celem programu jest wzrost niezależności osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, na które narażone są w miejscu swojego zamieszkania. Adresatem programu wnioskującym o dofinansowanie może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

1. posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka,
2. złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero,
3. złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
4. w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Program „**Samodzielność-Aktywność-Mobilność!**” **Mieszkanie dla absolwenta** został zatwierdzony do realizacji uchwałą nr 5/2022 Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 27 kwietnia 2022 r. Celem programu jest wzrost niezależności osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności. Adresatem programu wnioskującym o dofinansowanie może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

1. posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
2. posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku,
3. posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
4. złoży oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej,
5. złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu.

Programy realizowane będą przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku.

6. Działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje od 2001 r. Zespół zajmuje się orzecznictwem do celów pozarentowych (rehabilitacyjnych). Działa zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zespół zgodnie z Zarządzeniem Nr 26 Starosty Płońskiego z dnia 26 czerwca 2007 roku realizuje zadania z zakresu administracji rządowej, dotyczące orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności i obejmuje swoim zasięgiem działania Powiat Płoński.

Zgodnie z cytowaną wcześniej ustawą, jednym z zadań Zespołu jest wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z odpowiednimi wskazaniem co do: szkolenia, odpowiedniego zatrudnienia, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy – prawo o ruchu drogowym, zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze, uczestniczenia w terapii zajęciowej, konieczności zamieszkiwania przez osobę niepełnosprawną w oddzielnym pokoju.

Zgodnie z Ustawą z dnia 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności - orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, które zachowało ważność na podstawie art. 23 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw w brzmieniu dotychczasowym, albo którego okres ważności upłynął po dniu 5 sierpnia 2023 r. i przed dniem 30 września 2024 r., zachowuje ważność do dnia 30 września 2024 r., jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenie o niepełnosprawności albo nowe orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, stanie się ostateczne.

W okresie od 02.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do Zespołu wpłynęło **1160** wniosków. Rozpatrzono **1146** wniosków i wydano **1103** orzeczeń, w tym, **180** o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, **29** o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, **4** o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności, **11** o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności, **25** o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności i **854** z określonym stopniem

niepełnosprawności.

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności z podziałem na stopnie

Stopień niepełnosprawności	Znaczny	Umiarkowany	Lekki
Liczba wydanych orzeczeń	195	422	237

Z powyższej tabeli wynika, iż najwięcej orzeczeń wydano dla osób całkowicie niezdolnych do pracy lub zdolnych do pracy w warunkach chronionych albo wymagających częściowej opieki. Drugą grupę wśród liczby wydanych orzeczeń stanowią osoby z częściową niezdolnością do pracy. Najmniej orzeczeń wydano osobom z całkowitą niezdolnością do pracy i samodzielnej egzystencji.

W przypadku **38** wniosków Zespół wydał decyzję umarzającą postępowanie lub pozostawił sprawę bez rozpoznania, ze względu na nieuzupełnienie dokumentacji medycznej, nieusprawiedliwieni nieobecności, zgon wnioskodawcy, wycofanie wniosku.

Zmiana ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych od 1 stycznia 2002 roku wprowadziła nowe zadanie związane z wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności dzieciom do 16-go roku życia. Wnioski o wydanie tego rodzaju orzeczenia składane są w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego. Większość osób składających wnioski dla swoich dzieci lub podopiecznych zwracały się do Zespołu właśnie w celach określonych wyżej. Wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności do końca grudnia 2023 roku wpłynęło **216**.

W 2023 roku Zespół rozpatrzył **215** wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, z czego wydał **29** orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych, **180** o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych i **4** orzeczenia o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności. Natomiast w przypadku **1** wniosku pozostawił sprawę bez rozpoznania, ze względu na brak usprawiedliwienia nieobecności na posiedzeniu składu orzekającego, a **1** wniosku z powodu nieuzupełnienia dokumentacji medycznej w wyznaczonym terminie.

Zespół zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz na podstawie upoważnienia Starosty Płońskiego, wydaje również osobom niepełnosprawnym legitymacje, która upoważnia do korzystania z ulg i uprawnień. Legitymacje wydawane są osobom posiadającym prawomocne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, niepełnosprawności lub orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień. Do

końca grudnia 2023 roku wydano **155** legitymacje osobom niepełnosprawnym.

Zmiana ustawy - Prawo o ruchu drogowym wprowadziła od 1 lipca 2014 r. nowe zasady wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym i placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych. Organem wydającym kartę parkingową jest Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Do 31.12.2023 roku zgłosiło się **185** osób posiadających orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności uprawniające do wydania karty.

7. Podsumowanie

W powyższym sprawozdaniu została przedstawiona różnorodność spraw, którymi na co dzień zajmują się pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej oraz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Pracownicy PCPR starają się wykonywać zadania rzetelnie, z jak największym pożytkiem dla mieszkańców powiatu płońskiego. Rok 2023 był dla PCPR czasem kontynuacji i realizacji działań programowych i ustawowych, w tym działań zmierzających do poprawy jakości świadczonych usług i wsparcia na rzecz szeroko rozumianej pomocy społecznej. Realizacja zadań w jednostce możliwa jest dzięki temu, że pracownicy dostrzegają potrzebę wsparcia rodzin zastępczych, osób znajdujących się w sytuacji trudnej i kryzysowej, czy też osób z niepełnosprawnościami, których sytuację życiową należy postrzegać w sposób indywidualny.

Opracował Zespół pracowników PCPR